

जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर
संचलित
डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2019

इयत्ता - 7 वी

दिनांक - 17/3/2019

परीक्षा क्र. -

गुण - 100

वेळ - 1 तास

विद्यार्थ्यांना सूचना :-

- उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास **दोन गुण** आहे.
- प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
- त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
- एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
- उत्तर लिहिण्याची योग्य पध्दती उदा.
प्रश्न 1. ----- शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी आहे.
1. स्वादुपिंड   2. थायरॉक्सिन   3. यकृत   4. लालोत्पादक ग्रंथी
उत्तर : 1. ○   2. ○   3. ●   4. ○
- घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
- निगेटिव्ह गुण पध्दती लागू नाही.**

इ. - 7 वी

- प्र. 1 घटपर्णी, ड्रॉसेरा या वनस्पती किटकांचे भक्षण करून स्वतःची ----- गरज भागवतात.

An insectivorous plants Pitcher, Drosera full fill their need of ----- by consuming insects.

- फॉस्फरस [Phosphorous]
- हायड्रोजन [Hydrogen]
- नायट्रोजन [Nitrogen]
- ऑक्सिजन [Oxygen]

- प्र. 2 शेजारील आकृतीतील फुलाचा कोणता भाग स्त्रीकेसराचा बनलेला असतो ?

From the given diagram which of the part is made from Gynoecium.

- A
- B
- C
- D

- प्र. 3 तलावाच्या पाण्यामध्ये पोहण्यापेक्षा समुद्रात पोहणे सोपे का जाते ?

Why swimming becomes easier in sea water than lake water?

- तलावातील पाण्याचा पृष्ठभाग कमी असतो. [Surface of lake water is less.]
- समुद्रातील पाण्याचा पृष्ठभाग अधिक असतो. [Surface of sea water is more.]
- समुद्रातील पाण्याची घनता जास्त असते. [Density of sea water is greater.]
- तलावाच्या पाण्याची घनता जास्त असते. [Density of lake water is greater.]

- प्र. 4 कोणत्या तापमानाला पाण्याची घनता सर्वात जास्त असते ?

The density of water is maximum at ----- temperature.

- 0°C
- 4°C
- 4°C
- 1°C

- प्र. 5 प्रकाश संश्लेषण क्रिया वनस्पतीच्या ----- या भागात घडते.
Process of photosynthesis occurs in ----- part of the plant.
1. हिरवे पान [Green leaf] 2. हिरवे खोड [Green stem]
3. फूल [Flower] 4. पर्याय 1 व 2 [Option 1 & 2]
- प्र. 6 ----- हे सहजीवी पोषणाचे उदाहरण होय.
----- is an example of symbiotic association.
1. दगडफूल [Lichen] 2. अमरवेल [Cuscuta]
3. बांडगूळ [Loranthus] 4. वरील सर्व [All of the above]
- प्र. 7 ----- या प्राण्यांना स्वच्छताकर्मी असे म्हणतात.
----- animal is called Scavengers.
1. तरस [Hyena] 2. गिधाडे [Vulture]
3. कावळे [Crow] 4. वरीलपैकी सर्व [All of the above]
- प्र. 8 चुकीची जोडी ओळखा.
Identify incorrect pair.
1. नैसर्गिक परिरक्षक - मीठ [Natural preservative - Salt]
2. रासायनिक परिरक्षक-व्हिनेगर [Chemical preservative - Vinegar]
3. हवाबंद पिशव्यामध्ये-नायट्रोजन वायू [Airtight bags - Nitrogen gas]
4. पाश्चरीकरण-दुध 40⁰ c तापमानाला 15 मिनिटे तापविणे [pasturisation - Heating milk at 40⁰ c for 15 min]
- प्र. 9 तुमचे वजन ----- या ठिकाणी सर्वाधिक असेल.
Your weight is maximum at ----- place.
1. ध्रुवावर [Pole] 2. पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर [Earth surface]
3. विषुववृत्तावर [Equator] 4. वरील सर्व [All of the above]
- प्र. 10 1 TMC पाणी म्हणजे ----- होय.
1 TMC water means -----
1. 28.317 अब्ज लीटर [28.317 Billion litres] 2. 28.317 लक्ष लीटर [28.317 Lakh litres]
3. 28.317 हजार लीटर [28.317 Thousands litres] 4. 28.317 लीटर [28.317 Litres]
- प्र. 11 तारेवर बसलेला पक्षी उडून एक गिरकी घेऊन बसलेल्या जागी येतो त्याने एका गिरकीत कापलेले एकूण अंतर 90 मीटर असल्यास त्याचे विस्थापन किती ?
A bird sitting on a wire starts flying in circles comes back to its original place by covering the total distance of 90 m what would be its displacement?
1. 90 मीटर [90 m] 2. 0 मीटर [0 m]
3. -90 मीटर [-90 m] 4. यापैकी नाही [None of the above]
- प्र. 12 दुधाचे दही होणे हा ----- बदल होय.
Formation of curd from milk is ----- change.
1. भौतिक [Physical] 2. रासायनिक [Chemical]
3. परिवर्तनीय [Reversible] 4. सर्व पर्याय बरोबर [All are correct]
- प्र. 13 ----- ला उर्जा निर्मितीचे केंद्र म्हणतात.
----- are known as the power houses of cell.
1. तंतुकणिका [mitochondria] 2. हरितलवक [chloroplast]
3. गोल्मी बॉडी [golgi apparatus] 4. लयकारिका [lysosome]

प्र. 14 खालीलपैकी कोणता बदल भौतिक बदल आहे ?

Which of the following is an example of a physical change?

1. अंडी उकडणे [Boiling of an egg]
2. पाणी उकळणे [Boiling of water]
3. लाकडाचे ज्वलन [Burning of wood]
4. मॅग्नेशियमची फित जाळणे [Burning of a magnesium ribbon]

प्र. 15 तडितरक्षक हा तांब्याच्या पट्टीपासून का तयार करतात ?

Why is lightning conductor made of copper?

1. तांबे धातू हा विजेचा उत्तम सूवाहक आहे. [copper is good conductor of electricity]
2. तांबे धातू हा विजेचा दुर्वाहक आहे. [copper is a bad conductor of electricity]
3. तांबे धातू हा सहज आढळतो. [copper is easily available]
4. तांबे हा उष्णतेचा सुवाहक आहे. [copper is good conductor of heat]

प्र. 16 उष्णतेचे प्रारण संक्रमण----- पदार्थातून होते.

Radiation of heat takes place through ----- substance.

1. स्थायू [solid]
2. द्रव [liquid]
3. वायू [Air]
4. यापैकी नाही [non of these]

प्र. 17 दुष्काळाची तीव्रता कमी करण्यासाठी आपण काय करू शकाल ?

What can we do to reduce the severity of a drought?

1. मोठ्या प्रमाणात वृक्षलागवड करणे. [Large scale plantation of trees.]
2. वृक्षतोड थांबविणे [Prevention of deforestation]
3. पाण्याचा नियोजनपूर्वक वापर व पाण्याचा पूनर्वापर करणे [Planned usage of water and reuse of water]
4. वरील सर्व [All of these]

प्र. 18 चूकीची जोडी ओळखा

Identify mismatch pair.

1. जठर - लायपेज [Stomach - Lipase]
2. पित्त - पित्तरस [Liver - Bile juice]
3. स्वादूर्पिंड - स्वादुरस [Pancrease - Pancreatic juice]
4. लहान आतडे - आंत्ररस [Small intestine - Intestinal juice]

प्र. 19 लाळग्रंथी कोठे आढळते ?

Where are salivary glands situated?

1. कानशिलाजवळ [near the ears]
2. नाकाजवळ [near the nose]
3. घशाजवळ [near the pharynx]
4. पर्याय 1 व 3 [option 1 & 3]

प्र. 20 कोणत्या पद्धतीने दुधापासून लोणी वेगळे करता येईल ?

Which method is used to separate butter from milk?

1. रंजकद्रव्य पृथक्करण पद्धत [Chromatography]
2. उर्ध्वपातन पद्धत [Distillation method]
3. अपकेंद्री पद्धत [Centrifugation]
4. विलगीकरण पद्धत [Separation method]

प्र. 21 घरगुती गॅस सिलेंडर (LPG) मधील वायू गळती समजण्याकरीता त्या वायूत ----- हे तीव्र व विशिष्ट वासाचे रसायन अल्पप्रमाणात मिसळलेले असते.

--- is added in a small amount to detect any leakage of LPG gas which has a strong characteristic odour.

1. मिथाईल आयसोसायनेट [Methyn isocyanate]
2. इथेन [Ethane]
3. मिथेन [Methane]
4. इथिल मरकॅप्टन [ethyl mercaptan]

- प्र. 22 सूर्यग्रहण हे उघड्या डोळ्यांनी कधीही बघू नये त्यासाठी विशिष्ट प्रकारचे काळे चश्मे वापरावे कारण –
A solar eclipse should never be watched with the naked eye. A special type of goggles should be used for this purpose because ---
1. चंद्राची सावली पृथ्वीवर पडते. [A shadow of the moon is casted on the earth]
2. पृथ्वीची छाया चंद्रावर पडते. [A shadow of the earth is casted on the moon]
3. सूर्यग्रहणाच्या वेळी हानिकारक अतिनील किरण पृथ्वीवर पोहचतात.
[During a solar eclipse, ultra violet rays which are harmful to us reach the earth] 4. वरील सर्व [All of these]
- प्र. 23 टुथपेस्ट मधील ----- चा उपयोग दंतक्षय रोखण्याकरीता होतो.
----- in the toothpaste helps to prevent tooth decay.
1. फ्लोराइड [Fluoride] 2. कॅल्शियम [Calcium]
3. हायड्रोजन [Hydrogen] 4. कॅल्शियम कार्बोनेट [Calcium Carbonate]
- प्र. 24 NaHCO_3 हे रासायनिक सूत्र खालीलपैकी कशाचे आहे?
Which of the following compound has NaHCO_3 molecular formula?
1. साखर [sugar] 2. मीठ [salt] 3. धुण्याचा सोडा [washing soda] 4. खाण्याचा सोडा [baking soda]
- प्र. 25 खालीलपैकी मिश्रणाचे उदाहरण कोणते?
Which of the following is an example of a mixture?
1. मीठ [salt] 2. साखर [sugar] 3. खाण्याचा सोडा [baking soda] 4. क्राँक्रीट [concrete]
- प्र. 26 तंबाखू अथवा पान मसाला या सवयी ----- रोगास कारणीभूत ठरतात.
Chewing of Tobacco/Pan masala causes ----- disease.
1. क्षय [T.B.] 2. तोंडाचा कॅन्सर [Oral Cancer] 3. स्कर्व्ही [Scurvy] 4. रक्तक्षय [Anaemia]
- प्र. 27 खालीलपैकी कोणता अधातू द्रव स्थितीत सर्वसामान्य तापमानात आढळतो?
Which of the following non-metals occurs in liquid state at room temperature?
1. ब्रोमीन [Bromine] 2. पारा [Mercury] 3. आयोडीन [Iodine] 4. कार्बन [Carbon]
- प्र. 28 नैसर्गिक वायूंमध्ये ----- हा मुख्य घटक असतो.
Natural gas mainly contains
1. प्रोपेन [Propane] 2. ब्यूटेन [Butane] 3. मिथेन [Methane] 4. इथेन [Ethane]
- प्र. 29 अवर्तसारणीची पहिली मांडणी कोणी केली ?
Who first proposed periodic table?
1. डॉ. सी.व्ही. रामन [Dr. C.V. Raman] 2. डार्विन [Darwin]
3. थॉमस एडिसन [Thomas Edison] 4. मेंडेलिह [Mendeleev]
- प्र. 30 भारतीय मानवी अवकाश मिशन यास ----- म्हणतात.
Indian human space flight mission is known as -----
1. गगनयान [Gaganyaan] 2. नाविक [Navik] 3. चांद्रयान [Chandrayan] 4. मॉम [MOM]

For Q. 31 & 32

दिलेल्या संख्या मालिकेत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

In the given number series which number will replace the question mark?

- प्र. 31 5, 12, 26, 54, 110, ?
1. 180 2. 222 3. 200 4. 175
- प्र. 32 33, 28, 24, ?, 19, 18
1. 21 2. 22 3. 20 4. 23

खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल ?

In the series given below what will come in the place of question mark?

प्र. 33 AE , CG , EI , GK , ?

1. IM

2. MI

3. HM

4. IL

प्र. 34 ADG , GJM , MPS , ?

1. SVW

2. SUW

3. SWY

4. SVY

प्र. 35 दिलेल्या शब्दाची पाण्यातील प्रतिमा ओळखा.

Choose the correct water image of given word.

RIVER

1. ЯИΛIЯ

2. BIAEB

3. ЯEVIЯ

4. BEIAB

प्र. 36 जर आज रविवार असेल तर 61 दिवसांनी कोणता वार येईल ?

If today is Sunday after 61 days it will be -----

1. रविवार [sunday]

2. शुक्रवार [friday]

3. शनिवार [saturday]

4. सोमवार [monday]

प्र. 37 एक घड्याळ अशा स्थितीत ठेवले आहे की दुपारी 12 वाजता त्याचा मिनिट काटा ईशान्य दिशा दाखवितो. तर दुपारी 1.30 वाजता त्या घड्याळाचा तास काटा कोणती दिशा दर्शवितो ?

A clock is so placed at 12 noon its minute hand points towards North-East. which direction will its hour hand point at 1.30 pm?

1. पूर्व [East]

2. दक्षिण [South]

3. उत्तर [North]

4. पश्चिम [West]

प्र. 38 मयुर आणि मधुर हॉकी व व्हॉलीबॉल मध्ये चांगले आहेत. सचिन व मयुर हॉकी आणि बेसबॉल मध्ये चांगले आहेत. हर्ष आणि मधुर हॉलीबॉल व क्रिकेट मध्ये चांगले आहेत. सचिन, हर्ष व संस्कार बेसबॉल व फुटबॉल मध्ये चांगले आहेत तर बेसबॉल, क्रिकेट, व्हॉलीबॉल आणि फुटबॉल या सर्वांमध्ये चांगला कोण ?

Mayur and Madhur are good in hockey and volleyball. Sachin and Mayur are good in hockey and baseball, Harsh and Madhur are good in volleyball and cricket. Sachin, Harsh and Sanskar are good in baseball and football. Then who is good in all baseball, cricket, volleyball and football?

1. सचिन [Sachin]

2. मधुर [Madhur]

3. हर्ष [Harsh]

4. संस्कार [Sanskar]

प्र. 39 जर A हा B पेक्षा उंच आहे, B हा C पेक्षा उंच आहे, D हा E पेक्षा उंच आहे, E हा B पेक्षा उंच आहे, तर सर्वात ठेंगणा कोण ?

If A is taller than B, B is taller than C, D is taller than E, E is taller than B. Who is the shortest among them?

1. A

2. B

3. C

4. D

प्र. 40 A \$ B जर चा अर्थ A हे B चे वडील आहेत, A # B चा अर्थ A ही B ची बहीण आहे. A * B चा अर्थ A ही B ची मुलगी आहे, आणि A @ B चा अर्थ A हा B चा भाऊ आहे, तर R, T व M ही भावंडे आहेत हे दर्शविणारे नातेसाखळी निवडा ?

If A \$ B means A is the father of B; A # B means A is the sister of B; A * B means A is the daughter of B; and A @ B means A is the brother of B, then select the relation chain that indicates R, T and M are siblings?

1. R \$ T # M

2. R # T @ M

3. R * T # M

4. R @ T \$ M

प्र. 41 एका सांकेतिक भाषेत POET हा शब्द ETOP असा लिहितात तर याच सांकेतिक भाषेत RAMESH हा शब्द कसा लिहाल ?

In a certain code language POET is written as ETOP in the same way RAMESH will be written as?

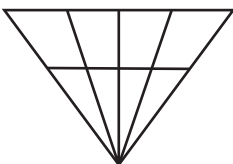
1. ESHRAM

2. HSEMAR

3. ESHMAR

4. MARHSE

प्र. 42

खालील आकृतीतील त्रिकोणांची संख्या किती ?

How many triangles are there in the figure below?

1. 10

2. 20

3. 30

4. 18

प्र. 43 दुपारी 2 वाजून 30 मिनिटांनी घड्याळातील तासकाटा व मिनिटकाटा यात किती अंशाचा कोन असेल ?

What is the angle between the hour hand and minute hand of clock 2.30 pm. ?

1. 90° 2. 75° 3. 105° 4. 80°

For Q. 44 to 46

प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य अंक भरा.

Find the figure which can be put up at the point of question mark?

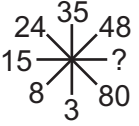
प्र. 44

8	10	12
39	75	?
5	5	8

1. 80   2. 114

3. 36   4. 40

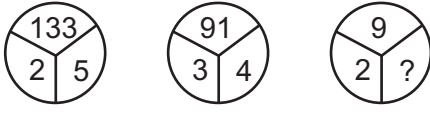
प्र. 45

1. 60   2. 55

3. 63   4. 64

प्र. 46

1. 18   2. 36   3. 0   4. 1

प्र. 47 जर हवेला हिरवा, हिरव्याला निळा, निळ्याला पांढरा म्हटले, पांढऱ्याला पिवळा, पिवळ्याला पाणी आणि पाण्याला गुलाबी म्हटले तर आकाशाचा रंग कोणता ?

If air is called green, green is called blue, blue is called white, white is called yellow, yellow is called water and water is called pink, then what the colour of sky?

1. निळा [Blue]   2. पिवळा [Yellow]   3. गुलाबी [Pink]   4. पांढरा [White]

For Q. 48 to 50

खाली दिलेल्या आकृतीत एका वर्गात चित्रकलेत पारंगत विद्यार्थी वर्तुळाने, गायन येणारे विद्यार्थी त्रिकोणाने व तबलावादन करणारे विद्यार्थी चौकोनाने दाखविले आहेत, तर पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

In the following figure, students from a who like Drawing, Music and Tabla are shown respectively by circle, triangle and square. Observe the figure and answer the following questions.

प्र. 48 चित्रकला येत नसलेले विद्यार्थी किती ?

How many students do not like Drawing?

1. 37   2. 57   3. 61   4. 52

प्र. 49 चित्रकला व गायन येते पण तबला वाजवत नाहीत असे विद्यार्थी किती ?

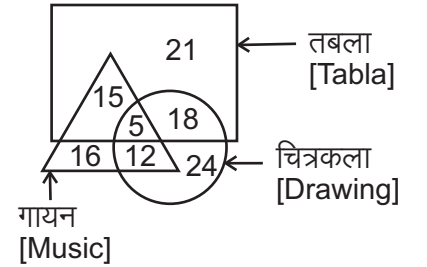
How many students like Drawing and Music but do not like Tabla?

1. 17   2. 12   3. 40   4. 55

प्र. 50 कोणत्याही दोनच कला येतात असे विद्यार्थी किती ?

How many students like only two arts?

1. 45   2. 33   3. 30   4. 27

*****

(आपल्या प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न असल्याने (OMR Answersheet) उत्तर पत्रिकेत प्रश्न क्रमांक 1 ते 50 पर्यंतच उत्तरे नोंदवावीत.)

(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सूची (Answer Key) 8/5 दिवसात www.drcvramanexam.com या वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)